

HIPPISM

CATEVA DATE SI CATEVA PRECIZARI

Se cere o atitudine francă și energică

Derutate de pagubele suferite în exercițiul anului trecut și de desinteresarea statului pentru creșterea calului, societățile de alergări stau intimidată în fața viitorului.

Sovăie, cărpind de azi pe mâine cu resemnarea specific fatalismului oriental.

Programul alergărilor de galop din primăvară ar fi trebuit să capete formă definitivă, pentru a răspunde obligației comisiunii zootehnice, de a fi publicat cu 45 de zile, înainte de începerea reanunțului. Or până acum, nici umbră de atitudine hotărâtă la realizări imediate. Tatonări timide și descurajare integră.

Evident, răspunderea apăsă greu. Niciodată perspectivele n'au apărut atât de întunecate. Rezultatele culese în anul recent expirat, sub raportul financiar, sunt departe de a constitui un stimul de acțiune entuziastă. Intre un trecut sumbru și un viitor cu cerul tablourilor, reprezentând un câmp de luptă, acoperit de cadavre, sânge și corbi, te simți copleșit. Lipssește resorțul energiei vulcanice. Mai ales, când te simți singur, când statul refuză de a oferi un sprijin dela care n'ar trebui să derobeze.

Deși momentul e critic și des-nădejdea se înfățe tot mai adânc în suflet, noi nu vom pierde nădejdea în acțiunea salvatoare.

Păstrăm neclintită și credința în oamenii cărora li s'au încredințat destinele hippismului românesc. Cu spinarea plecată, pentru moment, sub povara cea apăsătoare, suntem siguri că până la urmă vor găsi în pasiunea lor încercată, pentru cauza căreia s'au devotat, elanul care să înfrunte, cu biruință, furtuna. Căpele de apăsare vor ceda lăsând loc entuziasmului creator, călit de dificultăți.

Ar trebui însă ca momentele de deprimare să fie curmate cât mai curând, pentru că atitudinea brațelor încercate nu ajută la nimic, pe furtună.

Am spus-o și o repetăm. Nu admitem nici ipocrizia celor care conștient ascund pericolul, învâluindu-l în roze petale de tandăfir, nici arborarea definitivului dolu, al iremediabililor pesimiști. Acceptăm, în schimb, atitudinea francă, bărbătească. Nici desconsiderarea pericolului, nici exagerarea lui. Apreciat la justa lui valoare și tratat în consecință, opunându-i o dâră și voinică rezistență.

Consecvenții acestui punct de vedere, vom căuta să ogindim cât mai fidel datele problemei ce așteaptă o imediată deslegare.

UN MINIMUM DE EXISTENȚĂ
Harnicul secretar general al Jockey Clubului, d. Bella Vass, a întocmit un tabel al elementelor cavalele de pur sânge, aflaătoare în herghelii și grajduri de curse. Numai elementele aparținând particularilor. Sunt excluși cei aproape 200 de armăsari din stațiile de montă ale ministerului de Agricultură și Domenii.

Pentru întreținerea acestei cavalerii se necesită minimum 15.000.000 de lei anual. Calculat cu cea mai mare sgarărie posibilă și la prețurile scăzute de azi, aceste milioane reprezintă numai întreținerea propriu zisă. Nu sunt incluse: chiria grajdurilor, salariile antrenorilor și jocheilor, montele, taxele de antrenament, înscrieri, potcovitul, harnașamentul, medicamentele. Exclusiv furajul și personalul de grajd.

Fără acești 15.000.000 de lei, crescătorii și grajdurile de curse nu pot exista. Bine înțeles ne referim la o situație normală, nu la aceea a dezastrului falimentar.

De unde se poate procura un asemenea fond?

Calea obicinuită și singura sigură e aceea a premiilor oferite în alergări.

Anul trecut, Jockey Clubul și S. N. I. C. au împărțit în premii 18.764.620 de lei. Astfel, crescătorii și proprietarii de cai de curse au fost condamnați la o pagubă de minimum 3.000.000 de lei, tinând seamă de faptul că prețul furajului a fost mai ridicat decât anul. Celelalte cheltuieli, dela capitul: chiria grajdurilor, salariile antrenorilor și

jocheilor, montele, taxele de antrenament, înscrieri, potcovitul, harnașamentul, medicamentele, le-am ignorat.

Prima concluzie: coborârea alocăției totale a premiilor destinate curselor de galop, sub acest minimum de existență, înseamnă inaugurarea unei epoci falimentare.

PLETORA ALERGARILOR

În anul trecut s'au organizat 68 de intrări de galop; 28 la Băneasa (17 în primăvară, 11 în toamnă), 40 la Floreasca (23 în primăvară, 17 în toamnă). Băneasa a contribuit cu 8.924.350 de lei, Floreasca a distribuit 4.800.000 de lei. Băneasa a organizat 173 de probe; Floreasca 207.

Prin urmare 68 de reuniuni la un efectiv de 286 de cai și o populație de 800.000 de capete, cât cifrează ultima statistică a Bucureștiului.

Să facem acum o scurtă comparație cu celelalte centre hippice europene.

Vom exclude Londra și Parisul, pentru că se bucură de o situație excepțională. O apropiere de marile metropole sus menționate este riscată. Vom rezuma comparația la Berlin, Viena și Budapesta.

În capitala Germaniei s'au disputat 72 de reuniuni, cu 700 de cai în antrenament și cu o populație de peste 4.000.000.

În Viena 46 de intrări, la un efectiv de 300 de performeri și la o populație de aproximativ 2.000.000.

În Budapesta s'au desfășurat 54 de reuniuni, la 450 de pur sânge și la 2.000.000 de locuitori. Deci în București numai 4 intrări mai puțin decât în Berlin, deși cavaleria capitalei germane e de două ori și jumătate mai numeroasă, iar populația incintă.

Disproporția apare evident.

Mai e nevoie să adăugăm că, pe lângă 68 de reuniuni de galop, turfiștii bucureșteni au fost fericiți cu alte 47 de intrări de trap la Floreasca și 43 la Clubul Călăreților? Adevărată orgie hippică. Rezultatul? Acela al oricărei orgii. Irosirea avutului, greață și amețea, cari vin după festinurile bachice prelunge.

Dece să învecivăm cerul? Primii vinovați suntem noi. Culegem roadele sămânței cultivate.

E timpul să ne trezim. Pletora de alergări, în actuala criză, duce iremediabil la dezastre.

PREMIZE

Din expunerea de mai sus, în lumina necurătoare a datelor, rezultă 3 fapte indisecabile:

1) Situația îngrădă, din punct de vedere financiar, al societăților de curse.

2) Necesitatea unui buget, în jurul sumei de 15.000.000 de lei.

3) Micșorarea numărului reuniunilor, în raport cu populația capitalei și efectivul cavalei.

SOLUȚIA

Nu se poate găsi o soluție sănătoasă, decât ținând seamă de elementele de bază de mai sus.

Și care ar fi deslegarea. Închiderea hippodromului Clubului Călăreților și rezumarea activității hippice la Băneasa și Floreasca.

Un acord între Jockey Club și S. N. I. C. în privința numărului alergărilor.

Maximum 40 de intrări de galop, pe tot anul.

Tot atâtea intrări de trap. Sporirea alocățiilor cu 20 la sută față de ce au fost în toamna anului 1931.

Perfect, veți răspunde, dar de unde fondurile?

Cele două societăți conducătoare să pună în vedere statului că refuzul concursului financiar le va determina să-și sisteze activitatea.

AJUTORUL STATULUI

Statul a subvenționat anul trecut cu 25 de milioane Opera Română, cu 5 milioane teatrul Ventura. Nimic de replicat. Un avuabil scop cultural. Tot atât de avuabil este și scopul urmărit prin încurajarea rasei cavale. Convine statului să asiste impasibil la irosirea unui bun din patrimoniul național?

Și asta tocmai sub guvernul, având de visterie pe vice președintele Jockey Clubului?

Tabela etalonilor

Excelentul nostru confrate, d. D. Xenopol, a destinat un studiu prăsitilor nostri, ocupându-se cu cei ce-au ocupat primele locuri în clasa-mental din anul trecut.

Pentru ca cititorii să capete o privire de ansamblu, vom publica statistica prăsitilor pe anul trecut.

Performerii cari și-au încercat norocul în probe publice, aparțin la 75 de etaloni.

Dintre acești prăsitori numai doi au trecut de suma de un milion de lei, excepționalul Favara și Prințea d'Orange, care și datorază acest loc privilegiat succeselor fiului său Bar-le-Duc, fruntașul generației foștilor 8 ani.

Au depășit suma de 500.000 lei 5 și anume: Frunziș, Predicteu, Polyeute, bătrânul Zori de Zi și Light Hand.

Intre 500.000 și 200.000 găsim 12: Pe, Setanket, Defensor, Shenley Boy, Nubier, Hari-Ianos II, Bou Jeloud, Tamar, Balbinus, Radames, Métropole, Drac și Le Perroquet.

Intre 200.000 și 100.000 se află 10: Sanskrit, Ramzes, Lobogo, Celcius, Fauche le Vent, Tokfilko, Cocș, Oyra, Le Debardeur și Master Good.

Celalți, 46 la număr, au fost reprezentați prin produși modeste, cari n'au reușit să totalizeze în câștiguri 100.000 de lei.

Zecă au rămas chiar cu o rubrică imaculată.

Publicăm acum tabela acestor câștiguri.

Prima cifră arată numărul produșilor fiecărui etalon, urmează numele prăsitului și suma câștigurilor fiilor respectivi.

24 Favara	2.609.200
18 Prince d'Orange	1.425.700
10 Frunziș	773.300
11 Predicteu	765.050
10 Polyeute	746.200
14 Zori de Zi	637.000
5 Light Hand	575.300
10 Setauket	451.900
5 Defensor	381.300

142 DE MANJI NASCUȚI ÎN 1931

La secretariatul Jockey Clubului s'au încheiat declarațiile de naștere pe anul trecut.

Totalul mânjilor se ridică la 142. Față de ultimii doi ani, înseamnă o mică scădere. Cu nimic însă alarmantă. Se chiamă numai că din punct de vedere cantitativ situația rămâne staționară, 7 sau 8 elemente în plus sau în minus nereprezentând nici progres, nici regres.

Față de criza, care băntue cu furie hippismul nostru, un asemenea rezultat e deosebit încurajător.

În anul 1930 au fost înscriși în stud-book 154 de exemplare. În 1931 o câteva unități în minus, 146.

Cifrele sunt categorice. Criza n'a influențat prea mult asupra creșterii. Să nădăjduim că și în viitor nefastele ei consecințe nu vor influența cu acuta-i corosivitate.

CRESCĂTORII CARORA

APARTIN

Repartizând pe proprietari, cei 142 de mânji aparțin la 39 de persoane. Mai jos publicăm lista pe crescători și pe numărul elementelor declarate:

I. Schlesinger	17
I. Goldmann	13
Hergheia Balc	11
V. Maltezianu	9
J. Kintzig	8
L. Niculescu	8
Hergheia Knașani	7
Maier Rășanu	7
General Rășanu	7
P. Rusovici	6
Colonel Săvoiu	6
B. Catargi	5
R. Grigoreca	3
Ch. Nirescher	3
D-na Grigoreca	2
Prințul Moruzi	2
G. Negropontes	2
Colonel Dimitropol	2
C. Pațac	2
Lt. col. Polizu	2
I. Stubenberg	2
D-na Caribol	1
D-na Grigorescu	1
Berindei și Polizu	1
Darvari	1
Feona	1
Kiriacescu	1
Klaesi	1
Manea	1
Căpitan Moisescu	1
Locotenent Mirescu	1
T. Miron	1
Ottulescu și Kakri	1
General Pestrișu	1
Pleșca	1
N. Popescu	1
Maier Sava	1
I. Vidrișan	1
I. Vlădășianu	1

13 Shenley Boy	337.7500
5 Nubier	331.300
13 Hari-Ianos II	314.800
12 Bou Jeloud	301.10
6 Tamar	286.300
1 Balbinus	217.750
5 Métropole	220.380
1 Radames	210.500
4 Drac	203.000
6 Le Perroquet	200.600
2 Sanskrit	160.000
2 Ramses	154.300
3 Lobogo	153.000
7 Celcius	140.300
3 Fauche le Vent	134.300
9 Tokfilko	118.800
3 Cocș	118.000
3 Oyra	115.500
1 Le Debardeur	112.500
1 Master Good	105.000
5 Nuntius	99.100
2 Haut	96.000
1 Fire King	94.500
1 Tokfilko sau Talun	91.300
1 Lavendel II	90.800
3 Poeta	87.000
1 Zria's Charm	78.000
4 Rascal	78.000
1 Samourai	75.500
4 Sir Douglas	53.500
1 Baydrop	53.000
1 Plato	49.500
7 Infornune	38.500
3 Koppany	38.000
1 Allenby	35.000
1 Dagor	34.500
1 Dolomit	34.000
1 Bucks Hussar	32.800
1 Evergay	29.000
6 Talun	26.500
2 Inkersall	26.000
2 Bony	25.500
1 Frommice	22.000
2 Canape	20.000
1 Frunziș sau Zori de Zi	19.000
2 Danois II	19.000
1 Blink	18.500
2 Simson	16.500
1 San Gennaro	16.000
1 Ovid	15.000
1 Tourbillon III	9.300
1 Merlan	8.000
1 Fer Rouge	5.000
1 Szandekos	3.600
1 Bacșis	3.000
1 Cygnus	1.500
1 Basa	—
1 Cargill	—
1 Chilperic	—
1 Dridu	—
1 Javornik	—
1 Letter	—
1 Luftibus	—
1 Oreglak	—
1 The Vizier	—
1 Zori de Zi sau Polyeute	—

REPARTIZAREA PE PRASITORI

Un alt aspect, egal de interesant, îl oferă această chestiune, privită din punct de vedere al etalonilor. O indicație a valorii comerciale actuale a etalonilor.

Această statistică are înfățișarea:

Favara	15
Hari-Ianos II	13
Blue Boy	11
Prince d'Orange II	10
Drac	9
Cocș	8
Zori de Zi	8
Le Perroquet	7
Bou Jeloud	6
John Bull	6
Glonț	5
Kónyes	5
Sir Douglas	5
Danois II	4
Ostgold	4
Talun	4
Szandekos	3
Bujor	2
Dridu	2
Express	2
Frunziș	2
Polyeute	2
Setauket	2
Glonț sau Dridu	1
Koppany	1
Maltezi II	1
Métropole	1
Tokfilko	1
Shenley Boy	1
Simson	1
An fost utilizați deci 30 de prăsitori.	

IEPE ȘI ARMASARI

După sex, statistica se prezintă astfel:

79 de iepe
63 de armăsari.

—OOOXXOOO—

Efectivele Ungariei scad

Confratele «Sports», din Viena, publică lista cailor în antrenament din Ungaria, din cursul ultimilor 3 ani:

În 1930: 600 de elemente.
În 1931: 450 de elemente.
În 1932: 300 de elemente.

Repartizări pe vârstă, ca și declarații în antrenament, pentru anul în curs, se grupează astfel:

Doi ani: 116.
Treți ani: 104.
Patru ani: 76.
Cinci ani: 15.
Șase ani: 10.
În vârstă 7.
O descreștere continuă până la jumătătire, în curs de 3 ani.
Efectele necurătoare ale crizei.

UMBRE CHINEZEȘTI

Poliglotul

— Bel curs. Jete dan le porumb. Je di gon on Dimitresco. Un cravaș, e fugi acas.

E incapabil să se fixeze asupra unei limbi într-o discuție. Le încurcă: franțuzește, englezește, românește. Le-a amestecat într-un ghiveci internațional. Imposibil să dea acum deoparte cartofii, de alta fasolea, de alta mazărea. Una a prins mirosul celelalte și toate împreună formează poliglotismul lui generis al unui fost jocheu al nostru, cu reputație mondială, iar azi un destoinic antrenor.

Vorbește în esperanto și are un profil accentuat semit, cu nas corioat, pistruiat. E de origine engleză și de inteligență semită. Un curios bazar într-o expoziție internațională.

A vânturat mări și țări. Numai de noi nu s'a putut deslipi. A prins rădăcini pe malurile Dâmboviței. Dâmboviță, apă dulce...

A venit în plină glorie, în plină vigoare a talentului desăvârșit de căldare.

Nu știu ce a contribuit mai mult la continuarea lui peregrinării, un dor nesecat de vântură lume sau o presupusă înclinare de a călca alături cu drumul... lungindu-și drumul.

Cronologia franceză, atât de zgârcită, a reținut numele lui, înscrind-l la loc de cinste. Aparține norocoasei falange a importatorilor montei americane, pe pământul Europei.

A fost un as oriunde s'a exhibat. Chiar în Franța. Conspirația surdă a mediocrității gelosae ori ușurința lui de a lunea în jonglerii puțin îngăduite, i-au clătinat pedestalu pe care trebuia să fie așezată reputația lui.

Mac Intyre — mai e nevoie să-i spun numele? — probabil că tot din această cauză — adică mai mult din a doua — n'a fost iubit de mulțimi. Stimat, da. Adulat, nu.

Niciodată n'a înfrățit spectatori în clamul generos, al entuziasmului, deslănțuit spontan de o alergare magistrată. Chiar după cea mai minunată cursă a lui, dela noi, cea cu Ostgold, într'un Jockey Club.

A înclecat ca un Dumnezeu. A măsurat parcursul metru cu metru, speculând greșile adversarilor și împrejurările favorabile pentru el. Alergare în care, e adevărat, s'a abundat în erori.

Faimoasa probă în care Lenuta s'a omorât cu Bou Jeloud. A trebuit totuși stăpânirea de sine și desăvârșirea lui Mac Intyre pentru a lega din ele buchetul unei victorii nesperate și nemeritate de Ostgold.

Intrarea lui în incintă n'a fost subliniată decât de puține aplauze răzlete și punctate de strângere semne cu ochiul.

— Smecher, Mac!

În schimb i s'au dăruit din plin suspiciunile. Învingător sau învins a fost egal de bănuț.

Publicul are o mentalitate a lui. Cataloghează dela prima vedere: bine sau rău. Nu admite însă reveniri. Nu revizuește procese de conștiință. Eticheta va fi purtată o carieră întreagă.

A câștigat Csillag o cursă? Admirabil. El a fost croul, nu calul.

A pierdut Cristea Radu, Dumitrescu sau altul.

— Ai văzut? A masacrat calul.

Deși poate călărețul a făcut ce stă în puterile omenești. Reduce la totul la oameni. Judecata simplistă, care de cele mai multe ori răspunde realității. Nu însă atât de rigidă pe când o vrea mulțimea.

Mac Intyre și-a primit considerația ce se cuvenea abilității lui profesionale, agrementul însă de credință că este egal de «smecher».

Să fi pierdut Csillag sau Golovkin cu Baba Zinca ori Australasia ar fi fost ertați a doua zi. Pentru că ei au fost categorisii jocheii de corectitudine rară. Lui Mac Intyre i se va reproșa mereu. «Australasia» și «Baba Zinca», ciudatele înfrângeri, vor rămâne monumente de neregularitate, suspectate, oricât praf ar așterne timpul și oricâte testimony postume de nevinovăție s'ar aduce.

Independent de reputația ce i-a făcut-o publicul, Mac Intyre va sta mereu în primele rânduri ale marilor jochei, cari au evoluat pe turful nostru. Alături de Milton Henry, Čarslake.

Mai rar un jocheu atât de lucid ca el, în timpul desfășurării alergărilor. Minutat tactician. Căștiga alergarea în parcurs nu la sosire. A detestat și detestă efortul violent, lupta cu cravaș. I-a plăcut arta.

Cere-ți opinia asupra unui jocheu, care se complăce în utilizarea frecventă a cravașului.

— Birgiar, îți va răspunde cu un dispreț total.

Cere-ți părerea asupra lui Beech. Ochii lui de veridici, în vecinie neastâmpăr, vor schimba brusc luciarea, vor înduce privirea.

Dă drumul sacului cu amintiri. Nu l'a legat numai o rudenie cumnată — și o prietenie cu regatul Beech, dar și o concepție asupra felului de a înclăca.

O considerație potentată la superlativ, nutrește marelui Al. Marghiloman.

— Gentleman, aah! îi răspunde de tîntuit de o admirație, ridicată la rangul de cult.